

AYOL RAHBAR TUSHUNCHASI VA UNING ZAMONAVIY JAMIYATDAGI O'RNI

Xudoyberdiyeva Malika Valijon qizi

E-mail: gulhayoixtiyorqizi0409@mail.ru

Annotatsiya. Mazkur maqolada zamonaviy jamiyatda ayol rahbar tushunchasi va uning ijtimoiy hayotdagi o'rni tahlil qilinadi. Ayol rahbarlarning boshqaruv jarayonidagi roli, ularning shaxsiy va kasbiy fazilatlari, ijtimoiy mas'uliyati hamda jamiyat taraqqiyotiga qo'shayotgan hissasi yoritiladi. Shuningdek, ayol rahbarlarning ko'p rolli faoliyati, duch kelayotgan muammolari va gender tengligini ta'minlashdagi ahamiyati ilmiy-nazariy jihatdan asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: ayol rahbar, rahbarlik, zamonaviy jamiyat, gender tengligi, ijtimoiy mas'uliyat, boshqaruv.

Аннотация. В статье рассматривается понятие женщины-руководителя и её роль в современном обществе. Анализируются особенности управленческой деятельности женщин, их личностные и профессиональные качества, социальная ответственность и вклад в общественное развитие. Особое внимание уделяется проблемам гендерного равенства, многоролевой деятельности женщин-руководителей и социально-психологическим аспектам их лидерства.

Ключевые слова: женщина-руководитель, лидерство, современное общество, гендерное равенство, социальная ответственность, управление.

Annotation. This article examines the concept of women leadership and its role in modern society. It analyzes the managerial activities of women leaders, their personal and professional qualities, social responsibility, and contribution to social development. The study also highlights gender equality issues, the multiple roles of women leaders, and the social and psychological aspects of female leadership in contemporary society.

Key words: women leaders, leadership, modern society, gender equality, social responsibility, management.

KIRISH

Zamonaviy jamiyat taraqqiyotida rahbarlik tushunchasi tobora yangicha mazmun kasb etib bormoqda. Bugungi kunda rahbar faqat buyruq beruvchi emas, balki jamoani ilhomlantiruvchi, ijtimoiy mas'uliyatni his etuvchi va innovatsion fikrlovchi shaxs sifatida qaralmoqda. Ana shunday sharoitda ayol rahbarlar jamiyat hayotining turli sohalarida muhim o'rin egallab, ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy rivojlanishga sezilarli hissa qo'shmoqda.

Zamonaviy jamiyatda ayollarning rahbarlik lavozimlarida faol ishtiroki ijtimoiy taraqqiyotning muhim ko'rsatkichlaridan biri hisoblanadi. Ayol rahbar tushunchasi nafaqat boshqaruv faoliyatini amalga oshiruvchi shaxs sifatida, balki

ijtimoiy, psixologik va madaniy jarayonlarda muhim rol o'ynovchi subyekt sifatida ham qaraladi. Ayol rahbarlar jamiyatda gender tengligi, ijtimoiy adolat va barqaror rivojlanish tamoyillarining mustahkamlanishiga xizmat qiladi.

Ilmiy adabiyotlarda ayol rahbarlar fenomeni turli nuqtayi nazardan talqin etiladi. Sotsiologik yondashuvda ayol rahbar jamiyatdagi ijtimoiy rollar tizimida muhim o'rin egallovchi shaxs sifatida baholanadi. Psixologik yondashuv esa ayol rahbarning shaxsiy fazilatlari, emotsional barqarorligi, stressga chidamliligi va muloqot madaniyatiga e'tibor qaratadi.

Ayol rahbarlar ko'pincha bir vaqtning o'zida bir nechta rollarni bajaradilar: rahbar, ona, turmush o'rtog'i va ijtimoiy faol shaxs. Ushbu rollarning uyg'unlashuvi yoki ziddiyati ayol rahbarlar oilasida ijtimoiy-psixologik muammolarni keltirib chiqarishi mumkin.

Ayol rahbar — bu boshqaruv salohiyatiga ega bo'lgan, qaror qabul qilishda mustaqil, mas'uliyatli va jamoadagi insoniy munosabatlarni muvozanatda ushlay oladigan ayoldir. Ayol rahbarlik faqat lavozim bilan emas, balki yetakchilik qobiliyati, muloqot madaniyati, empatiya va strategik fikrlash bilan belgilanadi. Ko'plab tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ayollar boshqaruv jarayonida murosaga moyillik, sabr-toqat va jamoaviylikni ustun qo'yadilar.

Hozirgi kunda ayollar davlat boshqaruvi, ta'lim, sog'liqni saqlash, tadbirkorlik, fan va texnologiya sohalarida faol rahbar sifatida namoyon bo'lmoqda. Ularning ishtiroki jamiyatda gender tengligini ta'minlash, ijtimoiy adolatni mustahkamlash va barqaror rivojlanishga erishishda muhim ahamiyatga ega.

Ayol rahbarlar jamiyat muammolariga ko'proq ijtimoiy yondashuv bilan qaraydi. Masalan, ta'lim va sog'liqni saqlash tizimida ayol rahbarlarning ko'pligi ushbu sohalarida inson omiliga e'tibor kuchayishiga olib kelmoqda. Bundan tashqari, ayollar boshqaruvida bo'lgan tashkilotlarda jamoa ichidagi ishonch va o'zaro hurmat darajasi yuqori bo'lishi kuzatiladi.

Ayol rahbarlikning asosiy afzalliklaridan biri — muloqotga ochiqlik va muammolarga kompleks yondashuvdir. Ayollar ko'pincha qaror qabul qilishda nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy va axloqiy jihatlarni ham hisobga oladilar. Bu esa uzoq muddatli va barqaror natijalarga erishishga xizmat qiladi.

Shuningdek, ayol rahbarlar yosh avlod, ayniqsa qizlar uchun ijobiy namuna bo'lib xizmat qiladi. Ular orqali jamiyatda "ayol faqatgina oila bilan cheklanishi kerak" degan eskicha qarashlar asta-sekin yo'qolib, ayollarning o'z salohiyatini to'liq namoyon etishiga keng yo'l ochiladi.

Shunga qaramay, ayol rahbarlar hali-hanuz ayrim stereotiplar va ijtimoiy to'siqlarga duch kelmoqda. Ba'zi jamiyatlarda ayollarning rahbarlik lavozimlariga

ishonchsizlik bilan qarash, ularning qarorlarini yetarlicha jiddiy qabul qilmaslik holatlari uchraydi. Bundan tashqari, oila va ish o'rtasidagi muvozanatni saqlash masalasi ham ayol rahbarlar uchun muhim sinovlardan biridir.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, ayol rahbarlar zamonaviy jamiyatning ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Ularning boshqaruvdagi ishtiroki nafaqat gender tengligini ta'minlaydi, balki jamiyat taraqqiyotiga yangi yondashuv va ijobiy o'zgarishlar olib kiradi. Ayol rahbarlarni qo'llab-quvvatlash, ularning bilim va salohiyatini rivojlantirish — barqaror va adolatli jamiyat barpo etishning muhim shartlaridan biridir.

Foydalangan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Mahalliy ijroiya hokimiyati organlari rahbarlari o'rinbosarlarining ularga yuklangan vazifalarni bajarishda shaxsiy mas'uliyatini kuchaytirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-5230-son Qarori. 2021 yil 24 avgust. - www.lex.uz
2. <https://www.uzse.uz/boards/271>
3. <https://jizzax.uz/4617-davlat-organlari-faoliyati-samaradorligini-oshirisha> mon-dolzarb-masala.html

